

Regeringens proposition

1979/80: 98

om lån till Norrbottens läns landstingskommun för utbyggnad av offentlig verksamhet i Norrbotten;

beslutad den 28 februari 1980.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

ROLF WIRTÉN

Propositionens huvudsakliga innehåll

En preliminär överenskommelse har träffats mellan statens förhandlingsnämnd och Norrbottens läns landstingskommun om tidigareläggning av utbyggnad av offentlig verksamhet i Norrbotten. I enlighet med överenskommelsen föreslås att riksdagen anvisar ett reservationsanslag om 500 milj. kr. för att användas som lån till Norrbottens läns landstingskommun för de tidigareläggningskostnader som uppstår. Av lånet skall 300 milj. kr. återbetalas med början år 1988.

Utdrag
ARBETSMARKNADSDEPARTEMENTET PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1980-02-28

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Ullsten, Bohman, Mundebo, Mogård, Dahlgren, Åsling, Söder, Krönmark, Burenstam Linder, Johansson, Wirtén, Holm, Andersson, Boo, Winberg, Adelson, Danell, Petri

Föredragande: statsrådet Wirtén

Proposition om lån till Norrbottens läns landstingskommun för utbyggnad av offentlig verksamhet i Norrbotten

Riksdagen anmälde i skrivelse den 10 maj 1979 sina beslut med anledning av regeringens proposition 1978/79:127 om åtgärder för att främja sysselsättningen i Norrbotten jämte motioner (AU 1978/79:33, rskr 1978/79:320).

I sitt av riksdagen godkända betänkande uttalade arbetsmarknadsutskottet att överläggningar borde komma till stånd mellan staten och Norrbottens läns landstingskommun om statlig medverkan i utbyggnaden av offentlig verksamhet inom vårdområdet i Norrbotten. Vid sådana överläggningar borde bedömas vilka projekt som det kunde finnas anledning att prioritera med hänsyn till sysselsättningseffekterna. Överläggningarna borde också omfatta formerna för ett tillfälligt stöd till viss del av driftkostnaderna av anläggningar som kunde komma till stånd tidigare än som planerats. När det gällde sådant stöd borde regeringen återkomma till riksdagen med eventuella förslag.

I anledning av detta uttalande uppdrog regeringen genom beslut den 30 augusti 1979 åt statens förhandlingsnämnd att genomföra de överläggningar med Norrbottens läns landstingskommun som riksdagen hade förordat.

Förhandlingsnämnden har med skrivelse den 17 december 1979 överlämnat protokoll fört vid överläggningar mellan nämnden och företrädare för Norrbottens läns landstingskommun. Protokollet, som innehåller ett förslag till överenskommelse mellan staten och landstingskommunen, bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga*.

Överenskommelsen innebär att Norrbottens läns landstingskommun förbinder sig att tidigarelägga investeringar inom sjukvården till en kost-

nad av 505 milj. kr. Investeringarna beräknas ge en sysselsättningseffekt om ca 670 manår i byggnadsskedet och ca 530 nya sysselsättningstillfällen vid full drift. För de tidigareläggingskostnader som uppstår för landstingskommunen beviljar staten ett lån om 500 milj. kr. Lånet skall enligt överenskommelsen utbetalas med 125 milj. kr. den 1 juli 1980, 150 milj. kr. den 1 juli 1981, 150 milj. kr. den 1 juli 1982 och 75 milj. kr. den 1 juli 1983. Av lånet skall 200 milj. kr. avskrivas och 300 milj. kr. återbetalas under 15 år med början 1988. Årlig ränta skall erläggas fr. o. m. år 1985.

Jag har tidigare i proposition 1978/79:127 om åtgärder för att främja sysselsättningen i Norrbotten redovisat sysselsättningsutvecklingen i Norrbotten på såväl kort som lång sikt. Då konstaterades bl. a. att arbetslösheten i länet under en lång följd av år varit mer än dubbelt så hög som genomsnittet för riket. Vidare konstaterade jag att Norrbotten i jämförelse med riket i övrigt har låg sysselsättningsfrekvens, d.v.s. andelen sysselsatta i förhållande till antalet invånare är lägre än genomsnittet för riket. I det nuvarande förbättrade konjunkturläget har arbetslösheten minskat något. De grundläggande problemen på arbetsmarknaden i länet kvarstår dock i stor utsträckning. Behov av ytterligare stimulansåtgärder inom byggnads- och anläggningsverksamheten föreligger enligt bl. a. länsarbetsnämnden i Norrbottens län.

Jag finner, mot den redovisade bakgrunden, att landstingskommunens investeringar bör tidigareläggas på sätt som framgår av den träffade överenskommelsen. Jag vill dock samtidigt understryka att denna överenskommelse måste betraktas som en extraordinär åtgärd för att stärka det särskilt svaga sysselsättningsläget i Norrbotten. Sedan riksdagens uttalande i detta ärende har genom utvecklingen av landets ekonomiska läge utrymmet för en expansion av permanent offentlig verksamhet ytterligare minskat. Uppkommande akuta sysselsättningsproblem bör framgent lösas inom ramen för gängse sysselsättningspolitiska åtgärder.

Enligt överenskommelsen skall arbetena bedrivas med arbetskraft som rekryteras i samråd med arbetsförmedlingen. Det bör därvid beaktas att arbetenas förläggning i tiden planeras på ett sådant sätt att de kan medverka till en jämn sysselsättning för den arbetskraft inom byggsektorn som på längre sikt behövs inom länet. Det är vidare angeläget att arbetena planeras så att de kan avslutas successivt och på ett sätt som inte förutsätter fortsatta tidigareläggningar inom landstingskommunens verksamhetsområde för att överbrygga uppkommande svackor i sysselsättningen av länets byggnadsarbetarkår.

Jag förutsätter vidare att Norrbottens läns landsting i samråd med vederbörande undervisningsmyndigheter vidtar de utbildningsåtgärder som behövs för att uppkommande arbetstillfällen i största möjliga utsträckning skall kunna förebehållas personal från Norrbottens län.

Utbyggnaden av den offentliga verksamheten berör ett traditionellt kvinnligt område – vård – och ett traditionellt manligt – byggnadsverk-

samhet. Jag anser det viktigt att möjligheterna, som därmed ges att bryta könsrollsmönstret, tas till vara i planeringen av utbildningsinsatser och rekrytering av personal.

För ändamålet bör inrättas ett nytt reservationsanslag under tolfte huvudtiteln benämmt Lån till Norrbottens läns landstingskommun för vissa investeringar m. m.

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att till *Lån till Norrbottens läns landstingskommun för vissa investeringar m. m.* för budgetåret 1980/81 under tolfte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 500 000 000 kr. att användas för det ändamål och på de villkor som anges i överenskommelsen mellan statens förhandlingsnämnd och Norrbottens läns landstingskommun.

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som föredraganden har lagt fram.

Bilaga

Kopia

Protokoll, fört vid överläggningar den 26 november 1979 mellan statens förhandlingsnämnd och företrädare för Norrbottens läns landstingskommun angående utbyggnad av offentlig verksamhet i Norrbotten

Närvarande:

Statens förhandlingsnämnd
Överdirektören Svante Englund
Departementssekreteraren
Elisabeth Krausz
Avdelningsdirektören
Ingvar Löfstrand

Norrbottens läns landstingskommun
Landstingsrådet Erik Hammarsten
Landstingsrådet
Karl-Gunnar Holmqvist

1 §

Det antecknas

att riksdagen i skrivelse den 10 maj 1979 har anmält sina beslut med anledning av regeringens proposition 1978/79:127 om åtgärder för att främja sysselsättningen i Norrbotten jämte motioner (AU 1978/79:33, rskr 1978/79:320).

Besluten innebär bl. a. att riksdagen uttalat att överläggningar bör komma till stånd mellan staten och Norrbottens läns landstingskommun om statlig medverkan i utbyggnaden av offentlig verksamhet i Norrbotten. Vid sådana överläggningar bör bedömas vilka projekt som det kan finnas anledning att prioritera med hänsyn till sysselsättningseffekterna. Överläggningarna bör också omfatta formerna för ett tillfälligt stöd till viss del av driftkostnaderna av anläggningar som kommer till stånd tidigare än som planerats.

att regeringen genom beslut den 30 augusti 1979 uppdragit åt statens förhandlingsnämnd att genomföra de överläggningar med Norrbottens läns landstingskommun som riksdagen förordat.

2 §

Med hänvisning till riksdagens beslut träffar parterna överenskommelse enligt följande.

1 Norrbottens läns landstingskommun (landstingskommunen) förbinder sig att tidigarelägga vissa byggnadsinvesteringar inom ramen för bilagda objektförteckning till en kostnad av 505 miljoner kronor.

Investeringarna skall ha en beräknad sysselsättningseffekt av cirka 670 manår i byggnadsskedet och cirka 530 nytillkommande sysselsättningstillfällen vid full drift av ifrågakvarande objekt.

Anmärkningar

1 Tid för arbetenas utförande skall beslutas i samråd med länsarbetsnämnden i Norrbottens län.

2 Arbetena skall bedrivas med arbetskraft som rekryteras i samråd med arbetsförmedlingen.

3 Smärre avvikelser från bilagda objektförteckning får ske under förutsättning att motsvarande sysselsättningseffekt och medelsförbrukning uppnås. Beslut om sådan avvikelse får fattas av landstingskommunen efter samråd med länsstyrelsen och länsarbetsnämnden i Norrbottens län samt socialstyrelsen.

2 För de tidigareläggingskostnader som uppstår på grund av landstingskommunens åtaganden, beviljar staten landstingskommunen ett lån om 500 miljoner kronor att utbetalas med 125 miljoner kronor den 1 juli 1980, 150 miljoner kronor den 1 juli 1981, 150 miljoner kronor den 1 juli 1982 och 75 miljoner kronor den 1 juli 1983. Av lånebeloppet skall landstingskommunen återbetala 300 miljoner kronor (skuldbeloppet).

Landstingskommunen erlägger amortering och ränta enligt följande:

Amortering skall, från och med år 1988, erläggas per den 31 december varje år under 15 år med 1/15 av skuldbeloppet per år.

Årlig ränta på kvarstående skuldbelopp skall, fr. o. m. år 1985, erläggas per den 31 december varje år efter en räntesats som överensstämmer med den av Svenska Försäkringsbolags Riksförbund vid varje tillfälle rekommenderade kommunlåneräntan.

3 §

Denna överenskommelse gäller under förbehåll att den godkännes av regeringen och av Norrbottens läns landsting genom beslut som vinner laga kraft.

Detta protokoll är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Vid protokollet

Ingvar Löfstrand

Justeras

Svante Englund

Erik Hammarsten

Karl-Gunnar Holmqvist

**Bilaga till
protokoll 1979-11-26**

Objektförteckning

Gällivare, nybyggnad av tandvårdshus
Bodens lasarett, tillbyggnad av barn- och ungdomspsykiatrisk klinik
Bodens lasarett, nybyggnad av hudklinik
Piteå lasarett, nybyggnad av kök
Pajala vårdcentral, ombyggnad av gamla delen
Arjeplogs vårdcentral, tillbyggnad
Arvidsjaurs vårdcentral, om- och tillbyggnad inkl. panncentral
Övertorneå vårdcentral, ombyggnad av gamla delen
Boden, nybyggnad av vårdcentral med sjukhem, Erikslund
Kalix, nybyggnad av dagcenter
Kiruna, nybyggnad av dagcenter
Boden, nybyggnad av vårdskola
Bodens lasarett, tillbyggnad av centralkök
Bodens lasarett, nybyggnad av oralkirurgisk tandklinik
Luleå lasarett, om- och tillbyggnad
Furunäsets sjukhus, nybyggnad av vårdcentral med sjukhem
Luleå, nybyggnad av vårdcentral, Hertsön
Kalix, nybyggnad av vårdcentral
Råneå vårdcentral, om- och tillbyggnad